

Ankestyrelsens brev til Vesthimmerlands Kommune

Tilsynsudtalelse om Vesthimmerlands Kommunes offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister

7. august 2024

Ankestyrelsens tilsyn med kommuner og regioner vender hermed tilbage i sagen om Vesthimmerlands Kommunes offentliggjorte sagsbehandlingsfrister.

J.nr. 23-828

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Vesthimmerlands Kommune har den 18. marts 2024 sendt en udtalelse til Ankestyrelsen i sagen.

Tel +45 3341 1200

Resumé

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

Ankestyrelsen vurderer, at Vesthimmerlands Kommune ikke lever op til forpligtelserne i § 3, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven), da kommunen ikke har offentliggjort sagsbehandlingsfrister på alle relevante sagsområder, herunder fx VISO-forløb efter både serviceloven og barnets lov.

EAN-nr.:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid:
man-fre kl. 9.00-15.00

Kommunens forpligtelse til at offentliggøre sagsbehandlingsfrister gælder inden for de lovgivninger, som er nævnt i § 1, stk. 1, i bekendtgørelsen om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsbekendtgørelsen). Det fremgår også af vores generelle udtalelse af 15. december 2023 om kommunernes forpligtelser efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2.

Det er ikke et krav efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, at kommunen offentliggør en frist for sagsbehandlingen for hver enkelt lovbestemmelse. Der er dermed ikke noget til hinder for, at kommunen vælger at offentliggøre frister for sagsbehandlingen, som dækker flere

lovbestemmelser eller sagsområder. Det fremgår også af vores generelle udtalelse af 15. december 2023.

Ankestyrelsen vurderer også, at Vesthimmerlands Kommunes praksis for beregning af sagsbehandlingsfrister for flere af bestemmelserne på beskæftigelsesområdet er i strid med retssikkerhedslovens § 3, stk. 2.

Vi beder byrådet i Vesthimmerlands Kommune om inden to måneder at oplyse, hvad vores udtalelse giver byrådet anledning til.

Sagens oplysninger

Ankestyrelsen sendte den 15. december 2023 vores generelle udtalelse om retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, til alle landets kommuner.

Det fremgik af udtalelsen, at vi ville foretage en høring af 15 kommuner om, hvordan kommunerne ville bringe deres offentliggjorte frister for sagsbehandlingen på det sociale område i overensstemmelse med allerede udmeldt praksis om forståelsen af retssikkerhedslovens § 3, stk. 2.

Ankestyrelsen sendte en høring til byrådet i Vesthimmerlands Kommune den 18. december 2023.

Byrådet i Vesthimmerlands Kommune har den 18. marts 2024 sendt en udtalelse til Ankestyrelsen.

Følgende fremgår bl.a. af udtalelsen:

”På baggrund af henvendelsen blev der, i de respektive forvaltninger, igangsat en undersøgelse af om der mangler sagsbehandlingsfrister på sagsområder på det sociale område-.

Denne undersøgelse viste desværre at der er mangler.

Der er derfor igangsat en proces, hvorefter der sker høring af forslag til de manglende sagsbehandlingsfrister samt politisk behandling af disse og endelig offentliggørelse på Kommunens hjemmeside. Det forventes at denne proces er tilendebragt andet kvartal 2024.

Med henblik på at sikre overholdelse af Retssikkerhedslovens § 3, stk. 2 er det besluttet

- at lederne på det sociale område løbende følger de realiserede sagsbehandlingstider på eget område, og indstiller ændrede sagsbehandlingsfrister til Byrådssekretariatet
- at lederne til Byrådssekretariatet indberetter forslag til nye sagsbehandlingsfrister ved ny lovgivning på sagsområdet
- at Byrådssekretariatet hvert halve år, på baggrund af de indberettede forslag til sagsbehandlingsfrister, igangsætter politisk proces til vedtagelse af nye sagsbehandlingsfrister
- at Byrådssekretariatet, efter politisk vedtagelse af sagsbehandlingsfrister, sørger for offentliggørelse af disse på Kommunens hjemmeside”

Ankestyrelsen har i forbindelse med denne udtalelse foretaget en gennemgang af Vesthimmerlands Kommunes tilgængelige oplysninger om sagsbehandlingsfrister på det sociale område.

Regler og praksis

Regler

Reglen om kommunernes offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister fremgår af § 3, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Retssikkerhedslovens § 3 lyder:

”§ 3. Kommunalbestyrelsen skal behandle spørgsmål om hjælp så hurtigt som muligt med henblik på at afgøre, om der er ret til hjælp og i så fald hvilken.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal på de enkelte sagsområder fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet. Fristerne skal offentliggøres. Hvis fristen ikke kan overholdes i en konkret sag, skal ansøgeren skriftligt have besked om, hvornår ansøgeren kan forvente en afgørelse.”

Det fremgår af § 1, stk. 1, i bekendtgørelse om retssikkerhed og administration på det sociale område, nr. 1085 af 14. august 2023, hvilke retsområder, retssikkerhedsloven gælder for. Bestemmelsen lyder:

”Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område gælder, når kommunalbestyrelsen eller Ankestyrelsen, jf. dog § 22, behandler og afgør sager efter:

- 1) Lov om social pension.

- 2) Lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindeligførtidspension m.v.
- 3) Lov om individuel boligstøtte.
- 4) Lov om sygedagpenge.
- 5) Lov om aktiv socialpolitik.
- 6) Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.
- 7) Lov om social service, jf. dog § 7.
- 8) Lov om tilbageholdelse af stofmisbrugere i behandling.
- 9) Dagtilbudsloven.
- 10) Lov om seniorjob.
- 11) Lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v.
- 12) Kapitel 2 i lov om friplejeboliger.
- 13) Lov om forsøg med et socialt frikort.
- 14) Lov om voksenansvar for anbragte børn og unge.
- 15) Lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet.
- 16) Lov om Udbetaling Danmark.
- 17) Lov om Seniorpensionsenheden."

Med lovforslag nr. L 117 af 28. januar 2009 om lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om sociale service blev retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, præciseret. Af lovforslaget fremgår følgende om retssikkerhedslovens § 3, stk. 2:

"Til nr. 3 Det foreslås at præcisere lovens § 3, stk. 2, 1. og 2. pkt., i overensstemmelse med forarbejderne til den gældende § 3, stk. 2, så det fremgår udtrykkeligt af bestemmelsen, at kommunalbestyrelsen på de enkelte sagsområder skal fastsætte og offentliggøre generelle frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning om en eller flere ydelser på det pågældende område, til der er truffet afgørelse i sagen. Den foreslåede bestemmelse præciserer således indholdet i kommunalbestyrelsens eksisterende forpligtelse til at fastsætte et serviceniveau for sagsbehandlingstiden på de enkelte sagsbehandlingsområder. Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.1.4."

Vi henviser endvidere til punkt 39 i vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område, nr. 9330 af 21. marts 2019, hvor følgende fremgår:

"39. Det fremgår af § 3, stk. 2, at fristen regnes fra det tidspunkt, hvor myndigheden har modtaget en ansøgning, og omfatter tiden, indtil afgørelsen er truffet."

Praksis

Vi henviser til Ankestyrelsens udtalelse af 18. december 2018 om beregningen af sagsbehandlingsfrister på det sociale område og Nordfyns Kommunes praksis vedrørende skriftlig besked om manglende overholdelse af den udmeldte sagsbehandlingsfrist og Ankestyrelsens udtalelse af 15. december 2023.

Følgende fremgår bl.a. af udtalelsen af 18. december 2018:

”Det er på denne baggrund vores vurdering, at sagsbehandlingsfristerne skal beregnes således, at ansøgningstidspunktet er starttidspunktet for fristen, og afgørelsestidspunktet er sluttidspunktet.

Da fristen regnes fra ansøgnings- til afgørelsestidspunktet, indgår kommunens sagsoplysning også i sagsbehandlingstiden.

En kommune kan derfor ikke stille krav om, at sagen skal være fuldt oplyst, før den udmeldte sagsbehandlingsfrist begynder at løbe.”

Følgende fremgår bl.a. af vores generelle udtalelse om kommunernes offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister på det sociale område af 15. december 2023:

”3.2 Fristen gælder fra ansøgningstidspunkt til afgørelse

Det fremgår af retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, at kommunalbestyrelsen skal fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet.

Det fremgår af bemærkningerne til retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, i lovforslag nr. L 117 af 28. januar 2009 om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service, at kommunalbestyrelsen på de enkelte sagsområder skal fastsætte og offentliggøre generelle frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning om en eller flere ydelser på de pågældende område, til der er truffet afgørelse i sagen.

Det er – i overensstemmelse med Ankestyrelsens udtalelse af 18. december 2018 - fortsat Ankestyrelsens opfattelse, at fristerne for sagsbehandlingen skal beregnes sådan, at ansøgningstidspunktet er starttidspunktet for fristen, og afgørelsestidspunktet er sluttidspunktet.

Det er desuden fortsat Ankestyrelsens opfattelse, at kommunens sagsoplysning skal indgå i den offentliggjorte frist for sagsbehandlingen. En kommune kan derfor ikke stille krav om, at sagen skal være fuldt oplyst, eller at ansøgningen skal være korrekt udfyldt, før den udmeldte sagsbehandlingsfrist begynder at løbe.”

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsens tilsyn med kommuner og regioner vurderer, at kommunen handler i strid med retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, ved ikke at have offentliggjort sagsbehandlingsfrister for alle de relevante sagsområder.

Vi lægger vægt på, at vi i vores gennemgang af kommunens hjemmeside, efter vi har modtaget kommunens udtalelse, har konstateret, at Vesthimmerlands Kommune har offentliggjort frister for sagsbehandlingen på paragrafniveau inden for de for kommunen relevante love, der er nævnt i retssikkerhedsbekendtgørelsens § 1, stk. 1.

Det fremgår af § 1, stk. 1, i retssikkerhedsbekendtgørelsen, hvilke retsområder, retssikkerhedsloven – og dermed også bestemmelsen i § 3, stk. 2, om offentliggjorte sagsbehandlingstider – gælder for. I § 1, stk. 1, nr. 6, nævnes blandt andet beskæftigelsesindsatsloven.

Vi lægger også vægt på, at vi i forbindelse med gennemgangen har konstateret, at kommunen ikke har offentliggjort sagsbehandlingsfrister på alle sagsområder, fx VISO-forløb efter både serviceloven og barnets lov.

Vi skal i den forbindelse henvise til afsnit 3.3 i den generelle udtalelse af 15. december 2023, hvoraf det blandt andet fremgår, at der intet er til hinder for, at en kommunalbestyrelse kan fastsætte samme sagsbehandlingstid for flere forskellige sagsområder, og at en kommune kan fastsætte én sagsbehandlingsfrist for et sagsområde, hvor flere relevante lovbestemmelser har sammenhæng med hinanden. Det skal

dog fortsat være muligt for borgeren at finde oplysninger om, hvilken sagsbehandlingsfrist, der er gældende for borgerens konkrete ansøgningssag.

Ankestyrelsen vurderer også, at Vesthimmerlands Kommunes praksis for beregning af sagsbehandlingsfrister for flere af bestemmelserne på beskæftigelsesområdet er i strid med retssikkerhedslovens § 3, stk. 2.

Vi lægger vægt på, at det under flere af de offentliggjorte sagsbehandlingsfrister på beskæftigelsesområdet fremgår enten, at "ansøgningen anses for modtaget, når alt relevant dokumentation er indleveret af ansøger" eller, at fristen regnes "efter lægelig dokumentation m.v. foreligger".

Det fremgår af retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, at kommunalbestyrelsen skal fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet.

Det fremgår af bemærkningerne til retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, i lovforslag nr. L 117 af 28. januar 2009 om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service, at kommunalbestyrelsen på de enkelte sagsområder skal fastsætte og offentliggøre generelle frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning om en eller flere ydelser på de pågældende område, til der er truffet afgørelse i sagen.

En kommune kan derfor ikke stille krav om, at sagen skal være fuldt oplyst, eller at ansøgningen skal være korrekt udfyldt, før den udmeldte sagsbehandlingsfrist begynder at løbe. Det fremgår også af tidligere udtalelser om kommunernes forpligtelser efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, fx den nævnte udtalelse fra 2018 og tilsynets generelle udtalelse af 15. december 2023, afsnit 3.2.

Vi beder om byrådets bemærkninger til vores udtalelse

Ankestyrelsen beder byrådet i Vesthimmerlands Kommune om inden to måneder at oplyse, hvad vores udtalelse giver byrådet anledning til.

Vi offentliggør denne udtalelse på www.ast.dk i anonymiseret form.

Ankestyrelsens kompetence som tilsynsmyndighed

Ankestyrelsen fører tilsyn med, at kommunerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder. Det står i § 48, stk. 1, i kommunestyrelsesloven.

Ankestyrelsen kan udtale sig om lovligheden af kommunale dispositioner eller undladelser. Det står i § 50 i kommunestyrelsesloven.

Venlig hilsen

Linda Søndergaard Christensen

Kopi er sendt til:

[A]

[B]

Vi har anvendt:

Lov om kommunernes styrelse (kommunestyrelsesloven), senest bekendtgjort ved lovbekendtgørelse nr. 69 af 23. januar 2024.